

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

GUILLERMO MARTÍNEZ

Moartea lentă a Lucianeî B.

Traducere din spaniolă de
IRINA DOGARU

HUMANITAS
fiction

Tot ceea ce are impact în fizică suferă o reacție egală la impact, dar în morală reacția este mai puternică decât acțiunea. Reacția la impostură este disprețul; la dispreț, ura; la ură, omuciderea.

GIACOMO CASANOVA, *Povestea vieții mele*

Unu

Telefonul sună într-o duminică dimineată și trebui să mă smulg dintr-un somn adânc pentru a răspunde. Vocea n-a spus decât *Luciana*, ca o șoaptă slabă și neliniștită, ca și cum asta ar fi fost de ajuns pentru a-mi aminti de ea. Am repetat numele, încurcat, iar ea și-a adăugat numele de familie, care mi-a redeșteptat o amintire îndepărtată, încă destul de vagă, iar apoi, pe un ton cam alarmat, mi-a amintit cine era. Luciana B. Fata cu dictarea. Sigur că-mi aduceam aminte. Trecură cu adevărat zece ani? Da: aproape zece ani, mi-a confirmat, se bucura că eu locuiam tot acolo. Dar nu părea deloc veselă. Făcu o pauză. Mă putea vedea? *Avea nevoie* să mă vadă, se corectă, pe un ton disperat care îndepărtă orice alt gând care mi-ar fi putut veni în minte. Da, desigur, am spus îngrijorat, când? Când poți, cât mai repede. M-am uitat în jur, la dezordinea din apartamentul meu, lăsat în voia forțelor indolente ale entropiei, și am aruncat o privire spre ceasul de pe noptieră. Dacă este o chestiune de viață și de moarte, am spus, ce zici de după-amiaza asta, aici, de pildă, la ora patru? Am auzit la capătul firului un sunet înăbușit și o răsuflare întretăiată, ca și cum și-ar fi stăpânit un hohot de plâns. Îmi cer scuze, a șoptit rușinată, da: este o chestiune de viață și de moarte. Nu știi nimic, nu-i așa? Nimeni nu știe nimic. Nimeni nu bagă de

seamă. Părea că va fi din nou pe punctul de a izbucni în plâns. Se lăsă tăcerea, iar ea își reveni încetul cu încetul. Pe un ton mai scăzut, ca și cum i-ar fi fost greu să rostească numele, zise: are legătură cu Kloster. Și înainte ca eu să o mai pot întreba ceva, ca și cum s-ar fi temut că m-aș putea răzgândi, adăugă: La patru sunt la tine.

Cu zece ani în urmă, într-un accident stupid, îmi fracturasem încheietura mâinii drepte, și o proteză rigidă din ghips îmi imobilizase mâna, până la ultima falangă. Tocmai atunci trebuia să predau editurii cel de-al doilea roman, și nu aveam decât un manuscris cu caligrafia mea imposibilă, două caiete groase cu arc înțesate de tăieturi, săgeți și corecturi pe care nimeni altcineva nu le putea descifra. Editorul meu, Campari, după ce stătuse pe gânduri o clipă, îmi dăduse soluția: își aducea aminte că, de la o vreme, Kloster se hotărâse să-și dicteze romanele, își amintea că angajase o fată foarte tânără, o fată aparent desăvârșită în toate privințele, care se transformase într-unul dintre bunurile sale cele mai de preț.

— Și de ce ar vrea să mi-o împrumute, am întrebat eu, încă speriat de norocul care dăduse peste mine. Numele de Kloster, coborât din înălțimi și apropiat cu atâta naturalețe de către Campari, mă impresionase puțin, spre regretul meu. Ne aflam în biroul lui, unde un afiș cu coperta primului roman al lui Kloster, singura concesie a editorului față de un obiect decorativ, emitea, din perete, un ecou greu de ignorat.

— Nu, sunt sigur că nu ar vrea să ți-o împrumute. Dar Kloster este plecat din Argentina până la sfârșitul lunii, se află într-una dintre reședințele pentru artiști, unde se retrage să-și corecteze romanele înainte de a le

publica. Nu și-a luat și nevasta, așa că, în baza unei relații de tranzitivitate, nu cred – îmi spuse el făcându-mi cu ochiul – că nevasta l-a lăsat să-și ia cu el secretara.

Sună de față cu mine acasă la Kloster, vorbi într-o efuziune de saluturi cu cea care în mod evident îi era soție, ascultă cu un aer resemnat ceea ce părea să fie un șir de plângeri, așteptă răbdător ca ea să găsească numele în agendă și notă în cele din urmă un număr de telefon pe o hârtiuță.

— Fata se numește Luciana, îmi spuse, dar ai mare grijă; știi doar că Kloster e vaca noastră sacră: trebuie să i-o restitui la sfârșitul lunii, intactă.

Conversația, cu toate că fusese atât de scurtă, mă lăsase să întrevăd, printr-o fisură neașteptată, ceva din viața izolată, extrem de privată, a singurului autor cu adevărat tăcut dintr-o țară în care scriitorii, mai mult decât orice altceva, vorbeau. Ascultându-l pe Campari, trecusem de la o surpriză la alta, și nu m-am putut abține să gândesc cu voce tare. Kloster, teribilul Kloster avea deci o nevastă? Avea chiar și ceva atât de neașteptat, atât de definitiv burghez cum este o secretară?

— Și o fetiță pe care o adoră, completă Campari: a avut-o la aproape patruzeci de ani. Am dat nas în nas de câteva ori cu el când o ducea în grădină. Da, e un tată de familie cât se poate de tandru, cine-ar fi zis, nu-i așa?

Kloster, în orice caz, cu toate că în acea perioadă încă nu își „valorificase resursele” pentru marele public, era deja, în surdina, de multă vreme, scriitorul care trebuia omorât. Fusese, încă de la prima carte, mult prea mare, prea remarcabil, prea notoriu. Muțenia în care se retrăgea între două romane era paralizantă și ne neliniștea ca o amenințare: era tăcerea pisicii în timp

ce publicau șoarecii. Înaintea fiecărui nou roman al lui Kloster nu ne mai întrebam cum făcuse, ci cum făcuse *s-o facă încă o dată*. Și, ca să ne sporească nefericirea, nici măcar nu era atât de bătrân și de departe de generația noastră pe cât ne-am fi dorit. Ne consolam cu gândul că acest Kloster aparținea altei specii, o plămuire perfidă, repudiată de rasa umană, retrasă pe o insulă de singurătate ranchiunoasă, cu o înfățișare la fel de oribilă ca a oricăruia dintre personajele sale. Ne imaginam că înainte de a fi scriitor fusese medic legist sau îmbălsămător de mumii sau șofer la o firmă de pompe funebre. La urma urmei, el însuși alesese ca epigraf pentru una dintre cărțile sale fraza plină de dispreț a fahirului lui Kafka: „Nu mănânc, pentru că nu am găsit mâncare pe gustul meu: m-aș sătura la fel ca dumneavoastră dacă aș găsi-o“. Pe contracoperta primei sale cărți se spunea cu politețe că este ceva „ireverențios“ în observațiile sale, dar era limpede, oricât de puțin l-ai fi citit, că Kloster nu era ireverențios: era nemilos. Romanele sale, de la primele paragrafe, te orbeau asemenea farurilor unei mașini aflate pe drum, și îți dădeai seama prea târziu că te transformai într-un iepure îngrozit, redus la tăcere și tremurând din toți rărunchii, incapabil să facă altceva decât să meargă mai departe, hipnotizat, dând pagină după pagină. Era ceva aproape fizic și crud în modul în care poveștile lui pătrundeau în adâncime și răscoleau temeri îngropate, ca și cum Kloster ar fi avut un dar tenebros, de trepanator, și, în același timp, cleștii cei mai subtili, pentru a te ține captiv. Nu erau nici cu adevărat – lucru deloc liniștitor – *polițiste* (cât de mult am fi vrut să-l putem cataloga drept un simplu autor de romane polițiste). Era vorba de răutate, în starea ei cea mai pură. Și dacă acest cuvânt n-ar fi fost deja demonetizat și